

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

Številka: 007-407/2016/21-0941166

Ljubljana, 13. 4. 2018

EVA: 2016-2430-0100

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in za izvrševanje prvega odstavka 314. člena in prvega odstavka 315. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela sklep:

Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo spremembah in dopolnitvah Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

mag. Lilijana Kozlovič
GENERALNA SEKRETARKA

PREJMEJO:

- Ministrstvo za infrastrukturo, Langusova ulica 4, Ljubljana;
- Ministrstvo za finance, Župančičeva 3, Ljubljana;
- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 47, Ljubljana;
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Kotnikova 5, Ljubljana;
- Ministrstvo za javno upravo, Tržaška cesta 21, Ljubljana;
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Jože Dimnik, generalni direktor Direktorata za energijo
- Andreja Belavić Benedik, vodja Oddelka za politiko učinkovite rabe in obnovljive vire energije, Direktorat za energijo

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

5. Kratak povzetek gradiva:

Ukrep samooskrbe z električno energijo iz obnovljivih virov energije (v nadaljevanju OVE), ki se je pričel izvajati 15. Januarja 2016 je dobro sprejet med gospodinjstvi, saj je v začetnem letu 2016 bilo priključenih 1,09 MVA moči (prejetih vlog za izdajo soglasja za priklop je bilo za 2,69 MVA moči), v letu 2017 pa že 6,47 MVA moči priključenih naprav in za 10,52 MVA moči vlog za izdajo soglasja za priklop. Da je samooskrba posameznika prava smer pri spreminjanju zasnove elektroenergetskega sistema (centralizirani viri => decentralizirane, pametna omrežja), nakazujejo tudi predlogi aktov na nivoju Evropske unije iz t.i. »Zimskega paketa«, ki dajejo velik poudarek na aktivnega odjemalca. Le ta bo z lastno proizvodnjo električne energije pripomogel tako k znižanju svojih stroškov za nakup energije, kot tudi pomagal pri vzdrževanju stabilnosti celotnega elektroenergetskega omrežja. K hitrejšemu uvajanju in razpoznavnosti ukrepa pa so pripomogli tudi trgovci električne energije, ki s svojimi projekti/storitvami spodbujajo ukrep (omogočajo ugodne kredite za postavitve naprav za samooskrbo ter tudi izvedejo inštalacijo naprave za samooskrbo na ključ). Prav tako je od leta 2017 mogoče pridobiti enkratno nepovratno subvencijo pri Eko skladu za delno kritje stroškov nakupa naprave za samooskrbo.

Ukrep samooskrbe je namenjen za pokrivanje lastnih potreb po električni energiji z lastno proizvodnjo le-te iz OVE. Zato se s tem predlogom odpravlja omejitev moči naprave in se jo nadomesti z omejitvijo trenutne moči, ki je preko merilnega mesta lahko oddana v omrežje. Za samo omrežje tako ne bo sprememb, saj omejitev 11 kVA ostaja, porabnik, ki ima lastne potrebe po električni energiji večje, kot jo lahko proizvede naprava nazivne moči 11 kVA pa bo lahko namestil napravo večje moči. S tem se poveča lastna samooskrba, na nivoju države pa bomo pridobili večji delež OVE.

Nadalje se odpravlja letna omejitev priključene moči, saj bo glede na trenutno dosežen delež OVE v letu 2016 in težave pri umeščanju v prostor tako hidro kot vetrnih elektrarn, zelo težko doseči 25 % delež OVE v rabi bruto končne energije do konca leta 2020. Namestitev naprave, ki izkorišča energijo sonca na streho obstoječega objekta z namenom lastne oskrbe, se uvršča med vzdrževalna dela na objektu in ne povzroča posega v okolje. Dodatno se razširja nabor tehnologij, na katere se nanaša uredba in sicer poleg tehnologij, ki spreminjajo energijo sonca, vetra ali vode v električno energijo, se bo možno samooskrbovati tudi z napravo za soprodukcijo toplote in električne energije, ki uporablja OVE.

Uvaja se tudi možnost namestitve naprave za samooskrbo s strani tretje osebe (ki ni lastnik merilnega mesta) ob pogoju, da se električna energija pridobljena z napravo porabi na objektu, na katerem je nameščena.

Ob zaključku prvih dveh let uveljavitve uredbe, se je pokazalo, da bi z manjšimi korekcijami lahko naredili ukrep še boljši in dostopnejši odjemalcem ter povečali delež OVE v rabi bruto končne energije. Slovenija mora do leta 2020 doseči 25 % delež OVE v rabi bruto končne energije. V letu 2016 je bil po podatkih SURS-a ta delež 21,3 %, kar pomeni zaostanek za predvidenim načrtom po Akcijskem načrtu za OVE 2010-2020 (v nadaljevanju: AN OVE) za 0,5 %. V obdobju od leta 2005 do 2016 se je delež OVE povečal za 5,6 %, v štiriletnem obdobju 2017-2020 pa bo delež OVE treba povečati še za 3,7 %. Razlog v zaostanku za ciljem je zlasti zaostajanje pri izvajanju programa na področjih električne energije in prometa. Da ni zaostajanje še večje, pomembno prispeva preseganje cilja v sektorju ogrevanja in hlajenja, in za 2,6 % manjša raba bruto končne energije glede na projekcijo AN OVE za leto 2016. Proizvodnja energije iz OVE je bila manjša od načrtovane za 5,1 %.

Zaradi teh razlogov je potrebno spremeniti oziroma dopolniti obstoječo Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz OVE. Predlagane spremembe bodo prispevale k izpolnitvi cilja Slovenije – 25 % OVE v rabi bruto končne energije do zaključka leta 2020.

Gradivo ob upoštevanju mnenja Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo z dne 15. 3. 2018 sodi v okvir tekočih poslov. Gradivo ne pomeni novega zakonodajnega projekta, ne uvaja novih politik in ne pomeni sprejemanja strateških usmeritev, temveč ga je razumeti v smislu nemotenega delovanja države ter odprave administrativnih ovir. Osnovna uredba je bila sprejeta v mandatu te vlade, tokratno gradivo pa je nadgradnja obstoječega v smislu doseganja OVE ciljev.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
----	--	----

b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	-39.000 € (trošarina)	-97.500 €	-175.500 €	-253.500 €
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ni potrebe, saj so prihodki večji od odhodkov				
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov.

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani:

-

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

/

Datum objave: 10. 7. 2017

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano .....

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

dr. Peter Gašperšič
MINISTER

Priloga:

- predlog spremembe uredbe;
- obrazložitev.

Za izvrševanje prvega odstavka 314. člena in prvega odstavka 315. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o spremembah in dopolnitvah Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije

1. člen

V Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 97/15) se v prvem odstavku 2. člena točka c) in e) spremenita tako, da se glasita:

»c) »**lastnik naprave za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije**« (v nadaljnjem besedilu: lastnik naprave) je gospodinjiski ali mali poslovni odjemalec, ki je lastnik merilnega mesta v stavbi, ki se samooskrbuje z električno energijo, in na katere notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo je priključena naprava za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije, ali druga oseba, ki ima z lastnikom merilnega mesta ali lastniki merilnih mest v večstanovanjski stavbi sklenjeno pogodbo o medsebojnih razmerjih pri dobavi električne energije iz naprave za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije;

e) »**naprava za samooskrbo**« je naprava, ki proizvaja električno energijo z izrabo sončne, vetrne ali vodne energije, in naprava za soproizvodnjo toplote in električne energije, ki kot primarni vir uporablja obnovljive vire energije in je priključena na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe;«.

Za točko e) se doda nova točka f), ki se glasi: » f) »**navidezna moč (S)**« je vektorska vsota delovne (P) in jalove (Q) moči;«.

Dosedanji točki f) in g) postaneta novi točki g) in h).

2. člen

V prvem odstavku 3. člena se besedilo »sonce, veter in voda« nadomesti z besedilom »sonce, veter, voda in geotermalna energija«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Največja navidezna moč, ki je lahko oddana v omrežje prek merilnega mesta, na katerega notranjo inštalacijo stavbe je priključena naprava za samooskrbo, je 11 kVA.«.

3. člen

6. člen se črta.

4. člen

Prvi odstavek 7. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Distribucijski operater do 31. januarja tekočega leta pošlje ministrstvu, pristojnemu za energijo, operaterju trga in Agenciji za energijo letno poročilo o izvajanju ukrepa samooskrbe za obdobje od 1. januarja do 31. decembra preteklega koledarskega leta. Poročilo mora vsebovati najmanj podatke o identifikacijski številki prevzemno-predajnega mesta, datumu priklopa naprave za samooskrbo, o nazivni moči naprave za samooskrbo, o vrsti energenta, poštni številki lokacije naprave za samooskrbo, o skupini odjemalca, številu

prejetih vlog za izdajo soglasja oziroma spremembo soglasja za priključitev ter o nazivni moči in vrsti energenta za naprave za samooskrbo, ki še niso priključene.«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena distribucijski operater sporoči ministrstvu, pristojnemu za energijo, podatke o številu priklopov novih in obstoječih naprav za samooskrbo, številu vlog in pozitivno izdanih soglasij za priključitev, ločeno po tehnologijah in vrsti odjemalca, najpozneje v 14 dneh po prejemu takšne zahteve ministrstva, pristojnega za energijo.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

Distribucijski operater uskladi Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem električne energije (Uradni list RS, št. št. 41/11 in 17/14 – EZ-1) s to uredbo v štirih mesecih od uveljavitve te uredbe.

6. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-407/2016
Ljubljana, dne 13. aprila 2018
EVA 2016-2430-0100

Vlada Republike Slovenije
dr. Miro Cerar
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Energetski zakon (EZ-1) (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15) v 314. in 315. členu določa, da mora država spodbujati rabo obnovljivih virov energije z namenom povečanja količine in deleža obnovljivih virov. Na podlagi teh členov je Vlada RS decembra 2015 sprejela Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 97/15) (v nadaljevanju: uredba), ki se je pričela izvajati 15. januarja 2016.

Na ravni Evropske unije je v fazi usklajevanja nov predlog Direktive o spodbujanju OVE, ki trenutno določa, da bo delež OVE v rabi bruto končne energije do leta 2030 na ravni EU znašal najmanj 27 % (Evropski parlament je predlagal celo 35 %). Slovenija mora že do leta 2020 doseči 25 % delež OVE v rabi bruto končne energije, kar bo glede na trenutno stanje deleža, gospodarsko rast in težave pri umeščanju v prostor velikih elektrarn (tako hidro kot vetrnih), zelo težko.

Tudi drugi akti iz t.i. Zimskega paketa, katerega je objavila Evropska komisija decembra 2016, dajejo velik poudarek na aktivnega odjemalca, uvaja se nov pojem »renewable self-consumer«, to je odjemalec, kateremu mora biti omogočena proizvodnja električne energije za lastno rabo, shranjevanje ali prodaja energije v javno omrežje, pri čemer je naprava za proizvodnjo električne energije nameščena v lastnih prostorih, ki pa je lahko tudi večstanovanjski blok, poslovni prostor, ali pa znotraj zaprtega distribucijskega sistema. Uvajajo se tudi t.i. »skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov«, kjer se bodo združevali različni deležniki in aktivno sodelovali pri proizvodnji, lastni rabi, shranjevanju oziroma prodaji električne energije in s tem pripomogli k stabilnosti električnega omrežja ob hkratnem zniževanju lastnih stroškov za nakup električne energije.

Predlagane spremembe bodo prispevale k izpolnitvi cilja Slovenije – 25 % OVE v končni rabi energije do zaključka leta 2020.

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

Ni predpisanega roka. Sprejem uredbe in s tem sprostitev administrativnih ovir pa je nujen z vidika izpolnjevanja ciljev R Slovenije glede deleža OVE.

3. Splošna obrazložitev

Slovenija mora do leta konca 2020 doseči najmanj 25 % delež obnovljivih virov energije v rabi bruto končne energije. V letu 2016 je bil po podatkih SURS-a ta delež 21,3 %, kar pomeni zaostanek za predvidenim načrtom po Akcijskem načrtu za OVE 2010–2020 (v nadaljevanju: AN OVE) za 0,5 %. V obdobju od leta 2005 do 2016 se je delež OVE povečal za 5,6 %, v štiriletnem obdobju 2017–2020 pa bo delež OVE treba povečati še za 3,7 %. Razlog v zaostanku za ciljem je zlasti zaostajanje pri izvajanju programa na področjih električne energije in prometa. Da ni zaostajanje še večje, pomembno prispeva preseganje cilja v sektorju ogrevanja in hlajenja, in za 2,6 % manjša raba bruto končne energije glede na projekcijo AN OVE za leto 2016. Proizvodnja energije iz OVE je bila manjša od načrtovane za 5,1 %.

Predpisani delež bo v skladu z Akcijskim načrtom za obnovljive vire energije dosežen v sektorju električne energije, ko bo delež električne energije iz obnovljivih virov v rabi bruto končne električne energije enak 39,3 % (delež v letu 2016 je bil 32,1 %).

Zato je toliko bolj pomembna sprostitev/povečanje omejitve letne kvote moči in pozitivno zakonodajno okolje za investitorje naprav za samooskrbo, saj Slovenija s tem sledi razvoju in trendom spreminjanja elektroenergetskega sistema (prenova Direktive o spodbujanju OVE) in se hitreje približuje cilju glede deleža OVE do konca leta 2020.

Ukrep samooskrbe z električno energijo iz obnovljivih virov energije, ki se je pričel izvajati 15. januarja 2016 je zelo dobro sprejet med gospodinjstvi. V letu 2016 je bilo priključenih 135 naprav v skupni moči 1,09 MVA, izdanih soglasij za priključitev pa je bilo celo za 2,57 MVA, kljub temu, da so se v prvi polovici leta pojavljala mnoga vprašanja, tako s strani elektro distribucijskih podjetij kot tudi s strani dobaviteljev električne energije, pojavljalo pa se je tudi nezaupanje ljudi v ukrep (obstajala je bojazen o ukinitvi ukrepa).

Konec leta 2016 in tekom 2017 so k boljši prepoznavnosti ukrepa pripomogli tudi nekateri trgovci električne energije, ki s svojimi projekti/storitvami spodbujajo ukrep (omogočajo ugodne kredite za postavitev naprav za samooskrbo ter tudi izvedejo inštalacijo na ključ). Prav tako je od leta 2017 mogoče pridobiti enkratno nepovratno subvencijo pri Eko skladu (Javni poziv 49SUB-SOOb17 Nepovratne finančne spodbude občanom za naprave za samooskrbo z električno energijo, objavljen v Uradnem listu RS, št. 18/17) in sicer v višini 180 €/ kVA oziroma največ 20 % vrednosti investicije. Nepovratna subvencija se dodeli do maksimalno 11 kVA moči naprave, na razpolago pa je 3 mio € sredstev. Tudi v letu 2018 so predvidena za spodbujanje ukrepa sredstva in sicer v višini 5 mio €.

S povečevanjem deleža energije, pridobljene iz OVE, se zmanjšuje tudi uvozna odvisnost pri oskrbi z energijo, ukrep pa vpliva tudi na učinkovitejšo rabo energije, na varovanje okolja, predvsem pa na zmanjševanje emisij in ozaveščenost ljudi o trajnostnem razvoju naše države ter prehodu v nizkoogljično družbo.

Možnost vlaganja posameznikov v naprave za samooskrbo ima več multiplikativnih učinkov: poleg tega, da posamezniki z vlaganjem lastnih sredstev pripomorejo pri doseganju cilja Slovenije, se posledično tudi:

- zmanjšuje strošek posameznika pri plačevanju računa za potrebno energijo za delovanje gospodinjstva/MPO;
- večja stopnja samozadostnosti oziroma samooskrbe s potrebno energijo na nivoju posameznika in posledično na nivoju lokalne skupnosti, občine, države;
- zmanjšuje količina izpustov CO₂ in prispeva k ohranjanju okolja;
- odpirajo nova delovna mesta;
- spodbuja slovenska industrija in razvoj: v Sloveniji imamo proizvajalce sestavnih delov naprav za samooskrbo, katerim se bo tako povečala možnost za trženje svojih proizvodov na domačem trg. Prav tako imamo tudi potrebno znanje za razvoj ne le naprav za samooskrbo temveč celostnega sistema delovanja elektroenergetskega sistema (hranilniki električne energije, pametna omrežja, zaščitni elementi, regulacija, itd);
- zmanjšuje obremenitev predvsem distribucijskega omrežja in posledično zmanjševanje izgub pri prenosu električne energije (povprečno so izgube na elektroenergetskem omrežju v višini 8 %, kar ni zanemarljivo). Z zmanjšanjem prenosa količine električne energije proizvedene iz fosilnih goriv po energetskega omrežju, se posledično vrši tudi dekarbonizacija elektroenergetskega omrežja;
- proste kapacitete javnega omrežja se zaradi razbremenitve lahko uporabijo za druge namene.

Zaradi vseh teh razlogov se sprejema sprememba obstoječe Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz OVE. Ena od sprememb je odprava skupne letne dovoljene moči priključenih naprav za samooskrbo. Zaradi bolj učinkovite samooskrbe in tudi lažjega nadzora, se s tem predlogom odpravlja omejitev moči naprave in se jo nadomesti z omejitvijo moči, ki je preko merilnega mesta lahko oddana v omrežje. Za samo omrežje tako ne bo sprememb, saj omejitev 11 kVA ostaja, porabnik, ki pa ima lastne potrebe po električni energiji večje, kot jo lahko proizvede naprava nazivne moči 11 kVA pa bo lahko namestil napravo večje moči. S tem se poveča lastna samooskrba, na nivoju države pa bomo pridobili večji delež OVE.

Nadalje se s spremembo uredbe omogoča tudi namestitvev naprave za samooskrbo na objekt s strani tretje osebe, kar bo omogočalo postavitev naprav na večstanovanjske objekte, šole, objekte v lasti občine.

Bistvo samooskrbe je, da je proizvedena energija porabljena na kraju samem in da se z viški električne energije ne obremenjuje javnega omrežja. Zato je na podlagi dosedanje prakse uvajanja ukrepa in v skladu z usmeritvami predlogov novih direktiv, t.i. vrednost nazivne moči naprave prevedena na maksimalno moč, ki je lahko oddana v omrežje in je izmerjena na merilnem mestu, na katerega je priključena naprava za samooskrbo. Velikost moči ostaja nespremenjena in sicer 11 kVA. Tako majhne moči nimajo nobenega vpliva na stabilnost delovanja javnega omrežja. Lahko pa pride do težav pri res specifičnih primerih, ki pa so glede na robustnost javnega omrežja redki.

Obnovljivi viri energije imajo vedno večjo vlogo pri zadovoljevanju potreb človeštva po električni energiji, saj so okolju prijazni, ne obremenjujejo okolja z emisijami prašnih delcev niti s CO₂ in so neomejen vir energije. Energija sonca in vetra je dostopna praktično vsakemu državljanu. Razvoj energetike v svetu in Evropski uniji gre vedno bolj v smer razpršenih virov električne energije, samooskrbe z električno energijo in posledično razvojem pametnih omrežij in pametnih naprav, ki med seboj komunicirajo (internet stvari), kar je podprla tudi Evropska komisija s svojim dokumentom »Najboljše prakse na področju samooskrbe z obnovljivimi viri energije«, izdanim julija 2015 (http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/1_EN_autre_document_travail_service_part1_v6.pdf). Do sedaj pasivni mali porabniki vedno bolj postajajo aktivni udeleženci v svetu energetike, kar pomeni, da se bodo ali samooskrbovali z električno energijo ali jo proizvajali, skladiščili v lastne hranilnike ali prodajali na

tržišču.

Predlog nove Direktive o spodbujanju rabe OVE pa definira nov termin »renewable self-consumer«, ki je aktivni odjemalec, kateremu mora biti omogočena proizvodnja, shranjevanje energije kot tudi prodaja viškov energije, katero je proizvedel znotraj svojega objekta, vključno z večstanovanjskimi stavbami ali znotraj zaprtega distribucijskega sistema.

Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov, ki se je začela uporabljati januarja 2016, omogoča gospodinjstvom in malim poslovnim odjemalcem samooskrbo z električno energijo z izkoriščanjem energije sonca, vetra in vode. S predlogom spremembe uredbe se daje tudi možnost izkoriščanja geotermalne energije, možna pa bo postala tudi soproizvodnja toplote in električne energije z uporabo obnovljivih virov energije.

Z uredbo R Slovenija zvišuje svoj delež OVE z minimalnim prispevkom države (bistveno ugodneje kot s podporno shemo), prav tako pa uresničujemo smernice Evropske komisije, ki s predlogom nove Direktive o spodbujanju OVE želi uveljaviti aktivnega posameznika, kakor tudi skupnosti, samooskrba naj bi se vršila tako v individualnih kot v večstanovanjskih stavbah, lokalnih skupnostih. Aktiven odjemalec bo sam proizvajal čisto električno energijo za svoje potrebe, v naslednjih letih, ko bodo vpeljane tudi nove storitve, pa bo lahko s svojo napravo za samooskrbo in prilagajanjem proizvodnje/rabe električne energije pripomogel k stabilnosti in zanesljivosti električnega omrežja (demand side management).

4. Predstavitev presoje posledic na posamezna področja

Samooskrba z električno energijo iz OVE, bo imela naslednje pozitivne posledice:

- z letno inštalacijo npr. 20 MVA (MW) naprav za samooskrbo z električno energijo (naprave, ki izkoriščajo energijo sonca) bomo letno prihranili 7,1 kt CO₂ v primerjavi z enako količino energije pridobljene iz fosilnih goriv (premog) in pridobili 21 GWh čiste električne energije, kar nanese ob zaključku leta 2020 novih 80 MW moči iz OVE => 84 GWh čiste energije => zmanjšani izpusti za 28,4 kt CO₂,
- posameznikom, večinoma gospodinjstvom, ki bodo investirali v napravo in s tem pripomogli k trajnostnemu razvoju države, se bo znižal račun za električno energijo;
- pravne osebe oziroma samostojni podjetniki posamezniki bodo zaradi lastne proizvedene električne energije bolj konkurenčni, saj bodo imeli nižje stroške poslovanja (zmanjšanje višine računa za električno energijo), njihova proizvodnja in izdelki pa bodo okoljsko sprejemljivejši, saj bo za njihovo izdelavo uporabljena energija iz obnovljivih virov;
- gospodarska panoga proizvajalcev sestavnih delov za naprave za samooskrbo in monterjev naprav bo ponovno oživila, odprla se bodo nova delovna mesta;
- zmanjšanje odvisnosti države od uvoza električne energije;
- zaradi manjših pretokov energije od oddaljenega vira do porabnika se zmanjšujejo izgube pri prenosu energije, ki niso zanemarljive (okoli 8 %).
- ukrep pozitivno vpliva na ozaveščenost posameznika in spodbuja k vlaganju zasebnega kapitala v obnovljive vire energije;
- država se tem ukrepom pridružuje ostalim državam članicam EU, ki spodbujajo samooskrbo z električno energijo iz OVE in sledi usmeritvam evropske energetske politike, ki vedno bolj temelji na aktivnem odjemalcu in energetskih lokalnih skupnostih, ki bodo same proizvajale električno energijo za lastne potrebe iz OVE.

Transformacija elektroenergetskega sistema temelji na pospeševanju rabe obnovljivih virov energije in ukinjanju fosilnih elektrarn, kakor tudi na spodbujanju decentralizirane proizvodnje in rabe proizvedene energije na kraju njene proizvodnje. Zato sta t.i. aktivni odjemalec in energetske lokalne skupnosti pomembna akterja v energetski prihodnosti. Zaradi vedno večje energetske samozadostnosti objektov v prihodnje (skoraj nič energijske hiše, lastne naprave za samooskrbo z električno energijo), ki bodo poleg učinkovite rabe energije tudi proizvajale električno energijo za lastne potrebe iz OVE, bo pretok električne energije bistveno drugačen, kot je bil do sedaj. Gospodinjstva in manjši porabniki si bodo električno energijo zagotovili že na lokalni ravni, zato posledično ne bo potrebnega pretoka energije iz oddaljenih velikih enot. Namesto tega pa bo potrebno uvesti t.i. pametna omrežja z novimi storitvami in novimi poslovnimi modeli. Tem novim razmeram se bodo morali prilagoditi vsi akterji v energetiki.

Slovenija se je z navedeno Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz OVE pridružila drugim članicam EU, ki že vrsto let spodbujajo samooskrbo na podoben način. Iz spodnje tabele je razvidno, koliko električne energije bo predvidoma proizvedeno do konca leta 2021 in kakšni bodo prihranki zaradi manjšega prenosa

energije in posledično manjših izgub pri prenosu teh količin na daljavo (iz velikih centralnih proizvodnih enot). V povprečju so celotne izgube pri prenosu električne energije (izgube na sistemskem in distribucijskem omrežju) okoli 8 %.

leto	Predvidena br. talirast omrež. poj. (letilih (MW))	dejanska kumulativna br. talirast omrež. (MW)	placir. vzdelana energijska (MW/a)	Predhodna, ki bo instalirana potrebo iz glavnice in plačila stroškov omrežnine** (€)
2018	10	5	5.250	16.585,80 €
2019	15	17,5	18.375	58.050,30 €
2020	20	35	36.750	116.100,60 €
2021	20	55	57.750	182.443,80 €

*- dejanska kumulativna moč je manjša za polovico od predvidene, saj se celotna kvota npr. 10 MW ne izgradi takoj na začetku leta, temveč je glavnina priključenih naprav šele v drugi polovici oziroma proti koncu leta. V vsakem naslednjem letu pa je upoštevana celotna moč prejšnjih let in polovica tekočega leta.

** - sistemski in distribucijski operater bosta zaradi lokalne proizvodnje in rabe električne energije lahko kupovala manj električne energije (kolikor jo je bilo potrebno več kupovati zaradi izgub pri prenosu na daljavo).

Zaradi načina obračunavanja trošarine (na kupljeno energijo ob letnem obračunu) bo obračunano nekaj manj trošarine. Iz spodnje tabele je razvidno, kakšen je predviden manjko omrežnine, obračunane na energijo (še vedno se obračunava omrežnina na priključno moč posameznikovega merilnega mesta). Bistveno manjši pa je manjko trošarine.

leto	instalirana moč po letilih (MW)	dejanska kumulativna instalirana moč (MW)	Manjko omrežnine	Manjko trošarine
2018	10	5	204.172,50 €	16.012,50 €
2019	15	17,5	714.603,75 €	56.043,75 €
2020	20	35	1.429.207,50 €	112.087,50 €
2021	20	55	2.245.897,50 €	176.137,50 €

Oprostitev plačevanja prispevka za uporabo omrežja in trošarine je bistvenega pomena za razvoj tega ukrepa, ki je pomemben pri doseganju cilja države – 25 % OVE v končni bruto rabi energije in s tem posledično korak naprej k razogljičenju in zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov.

Agencija za energijo (v nadaljevanju: AE) vsaka 3 leta sprejme nov Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje, trenutno je v veljavi akt za obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2018. AE lahko spremeni regulativni okvir zaradi spremembe v obsegu uporabe sistema, če so nastale letne spremembe količinske porabe električne energije glede na načrtovano porabo v obsegu, ki ima za posledico več kot 10-odstotno spremembo načrtovane omrežnine za prenosni sistem ali omrežnine za distribucijski sistem posameznega leta regulativnega obdobja. Glede na dejstvo, da znaša izguba omrežnine zaradi predvidene samooskrbe 0,13 % celotne vsote pobrane omrežnine in da se zaradi vedno večjih potreb po električni energiji (elektrifikacija prometa, vedno večje število različnih in novih naprav, ki za svoje delovanje potrebujejo električno energijo, spodbujanje vgradnje toplotnih črpalk in s tem nadomeščanje fosilnih goriv z obnovljivimi viri, ponovna rast gospodarstva) predvideva povečanje končne rabe električne energije do leta 2030 (vir: Dolgoročne energetske bilance Slovenije do leta 2030 in strokovne podlage za določanje nacionalnih energetskih ciljev, MzI, marec 2014), vsaj za naslednjih 10 let ni potrebe po obremenjevanju drugih uporabnikov z zviševanjem omrežnine zaradi samooskrbe. Sprejem tega ukrepa pa ne vliva na financiranje same AE.

Tak način spodbude vlaganja privatnega kapitala v OVE in s tem višanja potrebnega deleža OVE v državi je uporabljen v mnogih državah članicah EU, zato R Slovenija ni posebnost. Prav tako je neto merjenje primerno

dovoljevati do faze, ko je izpad omrežnine (netira se tudi omrežnina obračunana na energijo) še sprejemljiv oziroma je manjši, kot bi bilo potrebno vložiti sredstev na drug način za pridobitev enakega deleža OVE.

5. Izjava o skladnosti predloga predpisa s pravnimi akti EU in korelacijska tabela

Pri predmetnem predpisu ne gre za prenos direktive, zato izjava o skladnosti in korelacijska tabela nista priloženi.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

V predlogu uredbe so napisane naslednje spremembe:

1. Člen:

- Spreminja se definicija lastnika naprave za samooskrbo z električno energijo iz OVE na način, da bo možna samooskrba tudi za gospodinjstva v večstanovanjskih stavbah, namestitve naprave na občinske stavbe, šole, objekte skupne rabe, itd.. S tem se želi odpraviti ovira pri namestitvi naprave za samooskrbo na večstanovanjskih stavbah, daje se možnost namestitve naprave za samooskrbo na objekte, kjer lastnik objekta nima denarja za investicijo, želi pa si uporabljati OVE, lokalne skupnosti bodo lahko namestile naprave na objekte skupnega pomena (šole, vrtce, občinske stavbe);
- Samooskrbo se omogoči tudi napravam SPTE, ki za svoje delovanje uporabljajo OVE. V prvotni uredbi so bile predvidene za samooskrbo samo tehnologije, ki so bile cenovno dostopne in sprejemljive za posameznika. Sčasoma se vse tehnologije cenijo in z možnostjo razširitve samooskrbe tako glede nazivne moči naprave, kot tudi glede lastništva, se sedaj uvaja tudi SPTE tehnologija, ki za svoje delovanje uporablja OVE.

2. Člen:

- Poleg obnovljivih virov sonca, vetra in vode, se dodaja še geotermalno energijo, ki bo zanimiva tako za skupnost odjemalcev, kot tudi posameznika (plitva geotermija).
- Z namenom povečanja deleža OVE in večje samooskrbe (tudi za večstanovanjske stavbe, večje porabnike), se odpravlja omejitev moči naprave za samooskrbo, uvaja pa se omejitev trenutno maksimalne oddane navidezne moči v javno omrežje, ki ostaja enaka kot doslej – 11 kVA. Zato z vidika obremenjevanja omrežja ne bo nobenih sprememb, bodo pa večji porabniki lahko bolj samozadostni, s čimer se bo tudi povečala skupna moč priključenih naprav za samooskrbo in posledično prispevek k doseganju zavez Slovenije glede cilja 2020. Omejevanje, regulacija in tudi nadzor moči, ki se oddaja v javno omrežje je z današnjo tehnologijo naprednih merilnih sistemov in pametnih naprav popolnoma izvedljivo. Vse našteje funkcije pa so tako in tako osnova za uvedbo pametnega omrežja in sodobnega energetskega sistema.

Omejitev moči naprave za samooskrbo na 11 kVA je zaradi večanja števila naprav v gospodinjstvih, ki za svoje delovanje potrebujejo električno energijo, in vedno večji potrebi po električni energiji prenizka. Uporaba toplotne črpalke in električnega avtomobila zahteva bistveno več energije (moč naprave okoli 16 kVA). Ker pa ne želimo obremenjevati javnega omrežja, saj je konec koncev samooskrba namenjena porabi proizvedene energije na kraju samem, smo določili maksimalno navidezno trenutno moč, ki je lahko oddana preko merilnega mesta v javno omrežje, ki se ne spreminja od do sedaj določene moči naprave za samooskrbo in je še vedno 11 kVA. Z večanjem števila naprav za samooskrbo in uvajanjem hranilnikov, pa se bo ta meja dovoljene moči posredovane v omrežje predvidoma še nižala, saj bo posameznik oziroma MPO energijo, katero bo sam pridelal, lahko shranjeval pri sebi, brez da bi jo oddajal v omrežje. Cene hranilnikov električne energije se praktično razpolovijo na vsake 3 leta, zato bo že v bližnji prihodnosti nakup hranilnika električne energije poleg naprave za samooskrbo popolnoma normalen. Mnoge države članice dajejo tudi že spodbude za nakup hranilnikov.

3. Člen:

- Ker bo Slovenija težko dosegla zastavljen cilj glede deleža OVE do konca leta 2020 in ker se zelo težko umešča v prostor večje in manjše HE in VE, je edina opcija priključitev čim večjega števila SE na obstoječe objekte. Zaradi tega in zaradi dejstva, da lokalna proizvodnja in tudi lokalna raba nimata velikega vpliva na delovanje javnega omrežja (razen izjemnih okoliščinah – npr. zelo dolgi vodi v redko poseljenih področjih Slovenije), je črtana letna omejitev skupne moči priključenih naprav. Samooskrba tudi v večini drugih držav EU nima tovrstne omejitve, saj je za državo najcenejše aktivirati privatni kapital in pridobiti potrebno čisto energijo z najmanjšim vložkom.

4. Člen:

- Narejena je manjša sprememba glede poročanja distribucijskega operaterja z namenom boljše informiranosti o poteku ukrepa in nadaljnje obdelave podatkov.

Popravi se navedba glede polletnega poročanja SODO. Skladno s predlogom, SODO ne bo podajal dve polletni poročili, temveč le letno poročilo, katerega bo posredoval tako ministrstvu pristojnem za energijo kot tudi operaterju trga (Borzen) in regulatorju trga (Agencija za energijo). V primeru zaprosila s strani ministrstva, pristojnega za energijo zaradi potreb po določenih podatkih, pa bo SODO le-te moral v predpisanem roku dostaviti.

5. Člen:

- Distribucijski operater bo moral uskladiti svoje akte v skladu z zahtevami te uredbe, predvsem kar se tiče priključitve večstanovanjskih objektov, na katerih bo nameščena naprava za samooskrbo.

SODO ima trenutno v pripravi Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem električne energije, ki bodo morala upoštevati določila te uredbe.

V nadaljevanju je priložena tudi preglednica samooskrbe oziroma shem neto merjenja po državah EU.

III. PODATKI IZ DRUGIH DRŽAV ČLANIC EU

Shema neto merjenja:

DC	Zahteve za vstop v shemo	Obdobje netiranja/odčitavanja	Obračunavanje energije (kompenzacija)	Omejitev moči
Belgija	OVE sistemi <10 kVA (5 kVA in Brussels) ~ +/-12 kWp	Letno	Kompenzacija za vse PV sisteme za vse kategorije lastnikov. Viški se ne plačujejo.	Ni letne omejitve
Ciper	Gospodinjstva in občinske stavbe, PV sistemi < 3 kW	Letno	Tržna cena Podpora 900 €/kW za ranljive porabnike	10 MW na leto
Danska	Nekomercialni OVE sistemi < 6 kW	Urno	Tržna cena Brez davkov in brez prispevka za omrežje	Ni letne omejitve
Grčija	PV sistemi < 20 kW	Letno	Tržna cena	Ni letne omejitve
Italija	Ove sistemi: < 200kW (po 31/12/2007) <500kW (po 1/01/2015)	Letno	“Net-billing” sistem: obračunavanje temelji na ceni energije v določenem času Plačuje se letni pavšal za omrežje (15€ za <3kW; 30€ za 3-20kW; 45€ za >20kW) Viški se prenašajo v naslednje obdobje.	Ni letne omejitve
Madžarska	Gospodinjstva in podjetja OVE sistemi < 50 kW oziroma omejitev na priključku <3 x 63A (43 kW)	V dogovoru z DO (mesečno, pol-letno ali letno)	Tržna cena, ki je brez vseh prispevkov. Tri možnosti: - Poraba>produkcije: plača se manko energije - poraba=produkciji: plača se fiksni znesek za omrežje in moč - poraba<produkcije: plača se fiksni znesek za omrežje in moč, višek energije je plačan.	Ni letne omejitve
Latvija	OVE sistemi za gospodinjstva <11 kW, na NN < 400 V in omejitvi toka < 16 A na priključku	Letno	Tržna cena	Ni letne omejitve
Nizozemska	Omejitev toka na priključku <3 x 80 A (< 55 kW)	Letno	Tržna cena Plačuje se samo davek na neto energijo in pavšal za uporabo omrežja	Ni letne omejitve
Poljska	OVE sistemi < 40 kW	Pol-letno	< 10 kW: prejmejo FiT za 15 let: - € 0.18 / kWh za naprave < 3 kW - € 0.11 / kWh za naprave <10 kW > 10 kW in < 40 kW: 100% povprečne tržne cene energije v predhodnem četrtletju	300 MW za naprave < 3kW; 500 MW za naprave <10 kW
Švedska	OVE sistemi moči do 69 kW (<100A)	Letno	Zmanjšanje prispevkov: 0,60 SEK (~6 cent) / kWh za OVE prispevek pod pogojem, da je vsaj enaka količina energije kupljena iz omrežja. To zmanjšanje prispevka je omejeno na 30 MWh/leto oddanih v omrežje.	Do 30 MWh ali 18.000 SEK / leto

